

Beredskap

Krisberedskap och civilt försvar

Tomas Borg
Försvarsdirektör Länsstyrelsen i
Västmanlands län

Länsstyrelsen
Västmanlands län

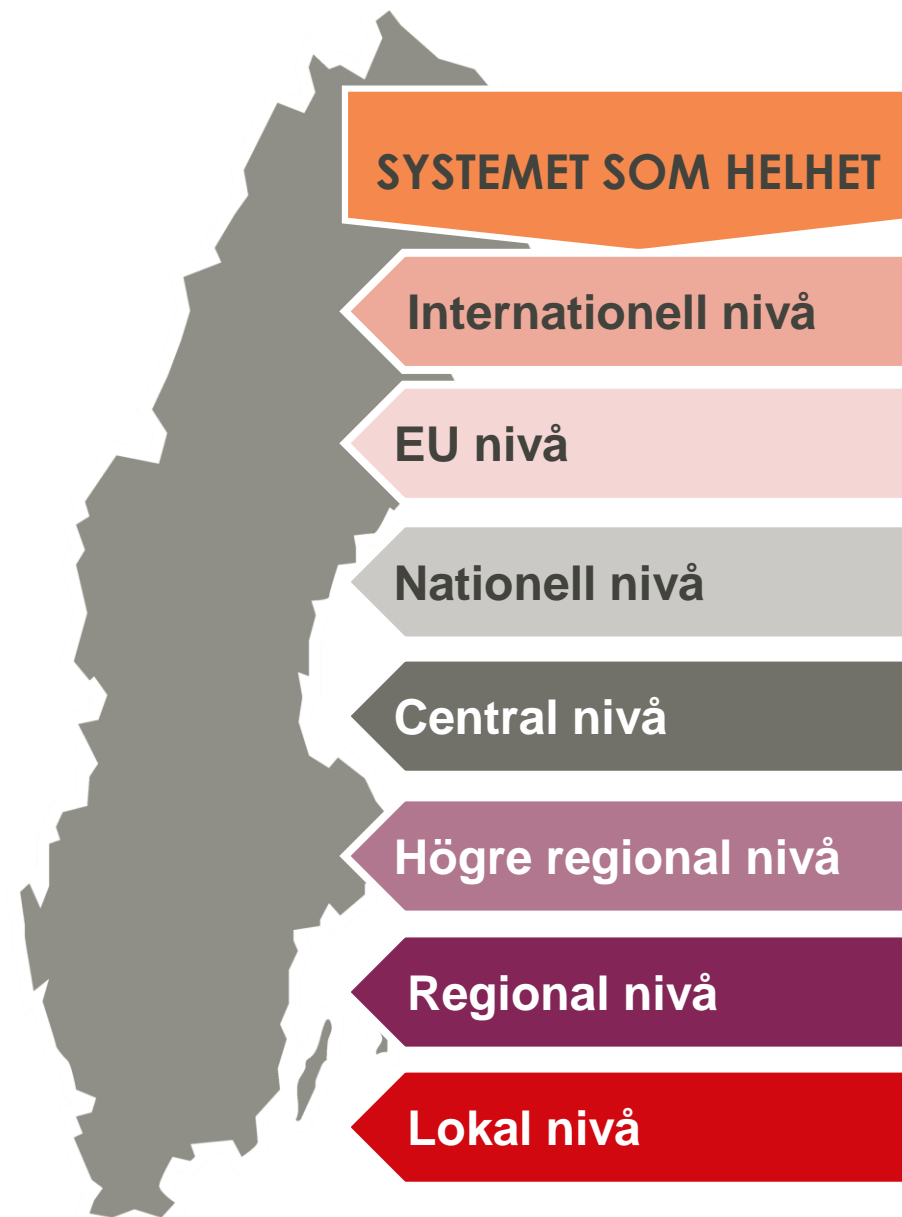
Agenda

- Det svenska krisberedskapssystemet
- Krisberedskap och civilt försvar – vad är skillnaden?
- Länsstyrelsens roll

Vad är krisberedskap?

- Utgångspunkten är att alla/hela samhället gemensamt och inom sina respektive områden tar ansvar för sin verksamhet och samverkar med varandra. I detta ligger också att enskilda människor utifrån sina egna förutsättningar tar ansvar för sin säkerhet. Arbetet sker på alla nivåer: lokalt, regionalt och nationellt, men också internationellt.
- Förmågan byggs upp genom utbildning, övning samt genom den organisation och de strukturer som skapas **före**, **under** och **efter** en kris.

Målen för svensk krisberedskap

- Minska risken för olyckor och kriser som hotar vår säkerhet,
- värna människors liv och hälsa samt grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter genom att upprätthålla [samhällsviktig verksamhet](#) och hindra eller begränsa skador på egendom och miljö när olyckor och krissituationer inträffar

Viktiga hörnstenar i krisberedskapssystemet

- Tre grundprinciper:
 - Ansvarsprincipen
 - Närhetsprincipen
 - Likhetsprincipen
- Krisberedskapsförmåga
- Geografiskt områdesansvar
- Sektorsansvar
- Samverkan

Geografiskt områdesansvar

Det geografiska områdesansvaret har regeringen på nationell nivå, länsstyrelser på regional nivå och kommuner på lokal nivå.

Därtill har civilområdesansvariga länsstyrelser ett geografiskt områdesansvar för civilt försvar inom civilområdet.

Syftet är att uppnå en samlad krishanteringsförmåga inom området - genom samordning och inriktning - och ett effektivt utnyttjande av samhällets resurser vid en kris

Länsstyrelsen
Västmanlands län

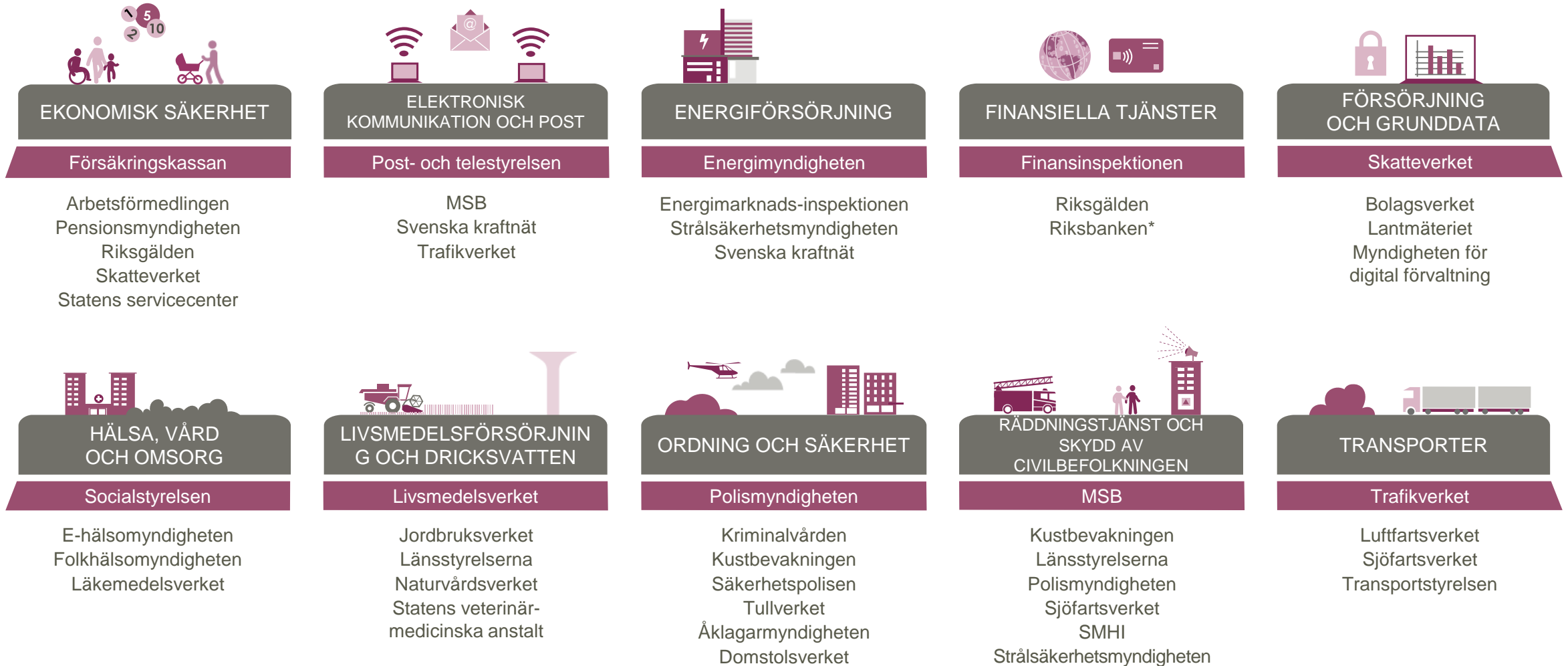
Geografiskt områdesansvar

- Länsstyrelsens övergripande uppgifter inom krisberedskap och civilt försvar utifrån det geografiska områdesansvaret kan delas in i tre huvuddelar:
 - Sammanhållande roll mellan länets aktörer inom offentlig och privat sektor och den nationella nivån.
 - Aktiv roll i det gemensamma förebyggande och förberedande arbete i länet
 - Aktiv roll vid den gemensamma hanteringen av samhällsstörningar i länet

Under höjd beredskap omfattar det geografiska områdesansvaret även de uppgifter som följer av länsstyrelsens roll som högsta civila totalförsvarsmyndighet i länet.

10 BEREDSKAPSSEKTORER

Sektorsansvarig myndighet har i uppgift att leda arbetet med att samordna åtgärder, driva på och stödja arbetet inom sektorn, verka för samverkan och samordning med andra aktörer.

* Riksbanken ingår inte formellt i sektorn men deltar i arbetet då de är en myndighet under Riksdagen.

Sektorsansvar

- De **tio sektorsansvariga** myndigheterna ska leda arbetet med att samordna **åtgärder** - både inför och vid fredstida krissituationer och höjd beredskap.
- De sektorsansvariga myndigheterna ska driva på arbetet inom sin beredskapssektor, stödja de andra beredskapsmyndigheterna* och verka för att samordning sker med andra aktörer (exempelvis länsstyrelserna)
- De ska även samverka med Försvarmakten när det gäller behov av stöd till det militära försvaret.

* 60 beredskapsmyndigheter

Skillnaden mellan krisberedskap och civilt försvar

Det civila försvaret omfattar hela samhället och utgörs av den samlade motståndskraften vid krigsfara och krig. Genom att individer, myndigheter, kommuner, regioner, privata företag och frivilligorganisationer förbereder sig stärks Sveriges motståndskraft.

Målet för det civila försvaret

- säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna,
- inom ramen för Natos kollektiva försvar och uppgifter i övrigt, bidra till det militära försvarets förmåga,
- skydda civilbefolkningen,
- upprätthålla försvarsviljan och samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar.

Länsstyrelsen och civilt försvar

Länsstyrelsen ska särskilt:

- **samordna** de civila försvarsåtgärderna,
- verka för att sådan verksamhet hos civila myndigheter och andra civila organ som har betydelse för försvarsansträngningarna bedrivs med en **enhetlig inriktning**,
- i samråd med Försvarsmakten **verka för** att det civila och det militära försvaret samordnas, och
- verka för att länets tillgångar fördelas och utnyttjas så att **försvarsansträngningarna främjas**.

Tillkommande uppgifter vid höjd beredskap

- Utmärka kulturegendom
- Undanförsel/förstöring
- **Utrymning/inkvartering**
- Uttagning av egendom (före krigsfara/krig) och förfogande (under)
- Ransonering
- Vårdlandsstöd
- Prioritering av skolor
- Överlåta länsstyrelsens uppgifter till kommun
- Lokala värderingsnämnder
- Vägtrafikombud

Lag (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.

13 § För fall då riket är i krig och förbindelsen mellan en del av riket och riksstyrelsen inte alls eller endast med avsevärda svårigheter kan upprätthållas eller omedelbara åtgärder annars måste vidtas får **regeringen överlåta åt länsstyrelsen** att inom sitt område fullgöra de uppgifter, som enligt 8 kap. regerings-formen ankommer på regeringen, och besluta att en lag i visst ämne skall börja tillämpas. *Lag (2001:548)*

Tack

Länsstyrelsen
Västmanlands län